I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 121/2012,

15. veebruar 2012,

millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 1234/2007 seoses liidus enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete jaotamisega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 42 esimest lõiku ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamusi ([1]),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ([2]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 10. detsembri 1987. aasta määrusega (EMÜ) nr 3730/87 (millega kehtestatakse sekkumisvarudest pärit ja ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele jaotamiseks mõeldud toiduainete kindlaksmääratud organisatsioonidele tarnimise üldeeskirjad), ([4]) mis on seejärel kehtetuks tunnistatud ja lisatud nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrusesse (EÜ) nr 1234/2007 (millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus)), ([5]) on juba rohkem kui kahe aastakümne vältel toiminud usaldusväärse programmina liidus enim puudust kannatavate isikute toiduainetega varustamiseks (toiduabi jaotamise programm) ning see on kaasa aidanud liidu ühtekuuluvusele, vähendades majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdsust.

(2) Aluslepingu artikli 39 lõikes 1 määratletud ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid hõlmavad turgude stabiliseerimist ja mõistliku hinnaga toodangu tarbijani jõudmise tagamist. Aastate jooksul on toiduabi jaotamise programm aidanud saavutada mõlemat eesmärki ning on liidus enim puudust kannatavate isikute toiduga kindlustamatust vähendades osutunud oluliseks vahendiks, mille abil aidatakse tagada toidu laialdane kättesaadavus liidus, samal ajal sekkumisvarusid vähendades.

(3) Euroopa Parlament kutsus 7. juuli 2011. aasta resolutsioonis komisjoni ja nõukogu üles välja töötama ajutist lahendust kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku järelejäänud aastateks, et ära hoida toiduabi järsku kärpimist seoses rahastamise vähendamisega 500 miljonilt eurolt 113 miljonile eurole, ning tagada, et toiduabist sõltuvad inimesed ei peaks kannatama toidupuudust.

(4) Praegune toiduabi jaotamise programm põhineb liidu sekkumisvarudest pärit toodete jaotamisel ja ajutiselt ka turult toiduainete ostmisel. Ühise põllumajanduspoliitika järjestikused reformid ja tootjahindade soodus areng on viinud nii sekkumisvarude kui ka toiduainete valiku järkjärgulisele vähendamisele. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 praegune versioon võimaldab turult ostmist üksnes toodete ajutise puudumise korral. Võttes arvesse üldkohtu otsust kohtuasjas T-576/08, ([6]) ei saa sekkumisvarude

([1]) 20. jaanuari 2011. aasta arvamus (ELT C 84, 17.3.2011, lk 49) ja 8. detsembri 2011. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) ELT C 104, 2.4.2011, lk 44.
([3]) Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta seisukoht (ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 258) ja nõukogu 23. jaanuari 2012. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 38 E, 11.2.2012, lk 1). Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([4]) EÜT L 352, 15.12.1987, lk 1.
([5]) ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.
([6]) 13. aprilli 2011. aasta otsus kohtuasjas T-576/08: Saksamaa *vs.* komisjon (seni avaldamata).

vähesuse korral neid regulaarselt asendada liidu turult toiduainete ostmisega. Sellises olukorras näib asjakohane toiduabi jaotamise programm lõpetada. Selleks et anda praegust toiduabi jaotamise programmi kasutavate liikmesriikide heategevusorganisatsioonidele piisavalt aega uue olukorraga kohanemiseks, tuleks toiduabi jaotamise programmi muuta, nähes ette selle järkjärgulise lõpetamise perioodi, mille jooksul turult ostmisest saab toiduabi jaotamise programmi jaoks sekkumisvarude täiendamise regulaarne viis, kui sobivaid sekkumisvarusid pole saada. Järkjärgulise lõpetamise periood peaks lõppema 2013. aasta abikava lõpuleviimisega.

(5) Liidu toiduabi jaotamise programmi rakendamine ei tohiks piirata muid riiklikke toiduabi jaotamise programme.

(6) Eelarve mõistliku haldamise tagamiseks on vaja kehtestada liidu toetuse kindlaksmääratud ülempiir. Toiduabi jaotamise programm tuleks lisada nõukogu 21. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1290/2005 (ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta) ([1]) artikli 3 lõikes 1 sätestatud Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) rahastatavate kulutuste loetelusse.

(7) Kogemused on näidanud, et toiduabi jaotamise programmi haldamist on vaja teatavas osas täiustada. Seepärast peaks komisjon 2012. ja 2013. aastaks kehtestama toiduabi jaotamise programmi rakendamise aastased abikavad, mis põhinevad liikmesriikide poolt komisjonile edastatud taotlustel ja muul asjakohasena käsitataval teabel. Liikmesriigid peaksid esitama oma toiduainete eraldamise taotlused riiklike toiduabi jaotamise programmide alusel, määrates kindlaks oma eesmärgid ja prioriteedid (sh toitumisalased kaalutlused) enim puudust kannatavatele isikutele toiduabi jaotamisel. Sellega seoses on asjakohane, et liikmesriikidel oleks võimalus eelistada liidu päritolu tooteid. Selleks et tagada, et aastase abikava rakendamisega seotud kulud oleksid nõuetekohaselt kaetud, on vaja anda liikmesriikidele võimalus aastase abikava kaudu eraldatud rahaliste vahendite piires hüvitada teatavad kulud, mida määratud organisatsioonid on kandnud seoses haldustöö, transpordi ja ladustamisega.

(8) Lisaks peaksid liikmesriigid tegema piisavalt halduse- ja füüsilisi kontrolle ning kehtestama karistused rikkumiste korral, et tagada aastase abikava rakendamine kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega.

(9) Selleks et tagada praeguse toiduabi jaotamise programmi jätkuv toimimine nii, et selle järkjärguline lõpetamine kulgeks tõhusalt, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2012 kuni 2013. aasta abikava lõpuleviimiseni.

(10) Seetõttu tuleks määrusi (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 1234/2007 vastavalt muuta,

([1]) ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„g) määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikliga 27 ette nähtud toiduabi jaotamise programm liidus enim puudust kannatavatele isikutele."

Artikkel 2

Määrust (EÜ) nr 1234/2007 muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 27 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27

Toiduabi jaotamise programm liidus enim puudust kannatavatele isikutele

1. 2012. ja 2013. aastaks kehtestatakse programm, mille kohaselt võib jaotada toiduaineid liidus enim puudust kannatavatele isikutele liikmesriikide määratud organisatsioonide kaudu, kes ei või olla äriühingud. Selle toiduabi jaotamise programmi eesmärgil tehakse kättesaadavaks sekkumisvarudest pärit tooted või, kui toiduabi jaotamise programmi jaoks sobivaid sekkumisvarusid ei ole, ostetakse toiduained turult.

Esimeses lõigus sätestatud toiduabi jaotamise programmis tähendab mõiste „enim puudust kannatavad isikud" füüsilisi isikuid (sealhulgas perekonnad või sellistest isikutest koosnevad rühmad), kelle sõltuv sotsiaalne ja rahaline olukord on riikide pädevate asutuste poolt kehtestatud abikõlblikkuskriteeriumide põhjal kindlaks määratud või tuvastatud või on selle üle otsustatud määratud organisatsioonide kasutatavate kriteeriumide põhjal, mille riikide pädevad asutused on heaks kiitnud.

2. Lõikes 1 sätestatud toiduabi jaotamise programmis osaleda soovivad liikmesriigid esitavad komisjonile toiduabi jaotamise programmid, mis sisaldavad

a) üksikasjalikke andmeid nende programmide põhinäitajate ja -eesmärkide kohta;

b) andmeid määratud organisatsioonide kohta;

c) taotlusi igal aastal jaotatavate toiduainete koguste kohta ning muud asjakohast teavet.

Liikmesriigid valivad toiduained objektiivsete kriteeriumide (sh toiteväärtus ja sobivus jaotamiseks) alusel. Selleks võivad liikmesriigid eelistada liidu päritolu toiduaineid.

3. Komisjon võtab vastu aastased abikavad, tuginedes lõike 2 esimese lõigu punktis c osutatud taotlustele ja muule asjakohasele teabele, mille liikmesriigid on esitanud oma toiduabi jaotamise programmide raames.

Igas aastases abikavas määratakse kindlaks liidu eraldised iga aasta kohta liikmesriikide lõikes.

Kui aastase abikavaga hõlmatud toiduaineid ei ole selle liikmesriigi sekkumisvarudes, kus neid vajatakse, sätestab komisjon aastases abikavas nende toiduainete ülekandmise sellesse liikmesriiki sellistest liikmesriikidest, kus need tooted on sekkumisvarudes olemas.

Komisjon võib aastase abikava läbi vaadata, kui ilmnevad selle täideviimist mõjutavad arengusuunad.

4. Toiduained antakse määratud organisatsioonidele üle tasuta.

Enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete jaotamine toimub

a) tasuta või

b) hinnaga, mis ei ole mingil juhul kõrgem määratud organisatsiooni poolt nende jaotamisel tekkinud kuludest, mis ei ole abikõlblikud kulud lõike 7 teise lõigu punktide a ja b alusel.

5. Lõikes 1 osutatud toiduabi jaotamise programmis osalevad liikmesriigid

a) esitavad komisjonile igal aastal aruande toiduabi jaotamise kava rakendamise kohta;

b) teavitavad komisjoni õigel ajal toiduabi jaotamise kava mõjutavatest arengusuundadest.

6. Liit rahastab abiprogrammi abikõlblikke kulusid. Kõnealune rahastamine ei ületa 500 miljonit eurot eelarveaasta kohta.

7. Abiprogrammi kohaselt on abikõlblikud kulud

a) sekkumisvarudest eraldatud toiduainete kulud;

b) turult ostetud toiduainete kulud ning

c) sekkumisvarudest eraldatud toiduainete liikmesriikide vahel vedamise kulud.

Aastase abikava rakendamiseks igas liikmesriigis kasutada olevate rahaliste vahendite piires võivad riikide pädevad asutused pidada abikõlblikeks järgmisi kulusid:

a) toiduainete määratud organisatsioonide hoidlateni vedamise kulud;

b) järgmised määratud organisatsioonide kulud otseselt aastase abikava rakendamisega seotud ulatuses:

i) halduskulud;

ii) määratud organisatsioonide hoidlate ja lõppjaotuspunktide vahelise veo kulud ning

iii) ladustamiskulud.

8. Liikmesriigid teevad haldus- ja füüsilisi kontrolle, et tagada aastase abikava rakendamine vastavalt kohaldatavatele eeskirjadele, ning kehtestavad karistused rikkumiste korral.

9. Nii aastase abikava kaudu jaotatavate toiduainete pakendil kui ka jaotuspunktides peavad olema selgelt sõnad „Euroopa Liidu abi", millele on lisatud Euroopa Liidu embleem.

10. Lõikes 1 sätestatud toiduabi jaotamise programm ei piira ühtegi liidu õigust järgivat riiklikku kava, mille kohaselt jaotatakse toiduaineid enim puudust kannatavatele isikutele."

2) Artiklisse 204 lisatakse järgmine lõige:

„6. Artiklit 27 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2012 kuni 2013. aasta abikava lõpuleviimiseni."

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2012 kuni 2013. aasta abikava lõpuleviimiseni.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 15. veebruar 2012

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
N. WAMMEN